

DEBRECZENI ELLENŐR.

Politikai, közigazgatási s társadalmi lap.

A SZABADELVŐPÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint ötször, u. m. Hétfőn, Kedden, Szerdán, Csütörtökön és Szombaton.

Hirdetési díj:

öt hasáboz pótisor 5 krajczár. Nagyobb terjedelmű s többiből megjelölt hirdetéseknek lemondás történik. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nyitási költségek minden sora 20 kr. Ezek a szerkesztő által vétetnek fel. — A hirdetések a szerkesztőségben és kiadói irodában. — Az előfizetési s hirdetési pénzek a kiadói hivatalba, a lap szerkesztésébe tartozó költségek s szerkesztési irodába csekkben, Fried-ház 19. sz. alatt cselezendők.

Előfizetési feltételek:

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve.
Egész évre . . . 10 frt.
Félévre . . . 5 frt.
Negyedévre . . . 2 frt 50 kr.
Egy órára . . . 1 frt.
Előfizethető helyben a kiadói hivatalban. **Xutasi Imre nyomdájában,** aztán Telegdi K. Lajos és ifj. Csáthy Károly könyvkereskedésében, vidéken a postahivataloknál.

gyobb irlet-nyulj köz-asm-ában. sz-ozó dába

talán jut dalmairól ikérdések

lyen em- hiszem, beszélni k az adó (Élők) s adók ár eddig sem le- e magá- s annak az! Ugy atalankó ilonóse. átrama- számot. an. Toem- el van nquité, irosága hogy ad- n- leg- me- il- Ez ves- önök- ernek- hogy jakat, önkre fogja

inün- rza- ma- lme; nagy ad- sz és kell ézve rral, res- a a lar- egy- et- ársz- sá- bá- ál- -oit

li- es- tt 0 t- n s A -

ten du- agok n. pon- zezése

(153) 9-26

78.

Napi hírek.

Holnap délután érkezik körünkbe szeretett képviselőnk **Tisza Kálmán**, s vele számos országos vezetőség a fővárosból és vidékről. Fogadtatásuk lelkes, nagyszerű lesz, a mint azt debreczeni derék polgárságtól várni lehetett is. A kivonulás az indóláshoz d. u. 2 és 1/2 órák a városháza elől fog történni, a hol a debreczeni szabadelvű párt tagjai, a városi képviselőtestület, valamint a különféle egyetek, intézetek, hivatalok küldöttségei már délutáni 2 órák megjeleneni kéretnek. — Itt fognak az „Éljen Tisza Kálmán” feliratu nemzeti-színű tolljelvények is kiosztatni. E tolljelvények a csapó és pateria több tekintélyes polgárnak házándul már vasárnap reggel 7 óráról kezdve osztogatni fognak. A fáklyámenetre vonatkozólag felhívjuk a szabadelvű párti polgárságot, hogy a fáklyák vitelében minél nagyobb számban résztvevni sziveskedjenek. A fáklyámenet esti 9 óra után az egyháztanásterem elől indul. — A diadaliv csak holnap reggelre lesz készen. Ez egy magas iveretből s két oldaljárásból áll, a vasutfelől homlokzatán feliratokkal, a piacra néző részen zöldgalyakkal. A diadaliv gazdagon fel lesz jobogóva.

Debreczen hölgyközségehez. Ismételve felhívjuk a debreczeni igen tisztelt hölgyközség figyelmét azon körülményre, hogy a színházi páholyok, az első és második emeleti zártkörűek a jul. 15-iki diszlokoma alkalmából a nőegyleti árva ház javára áruba bocsátottak. — Ez alkalommal anyai országos vezetőséghez lesz szerencsénk, hogy azok remélhetőleg hallható remek beszédek, nyilatkozatai a közérdeket legméltóbban felköltethetik maguk iránt. — Páholy és zártkörű jegyek a már lezart árak mellett kiválthatók Márton László öngyelti pénztárnok úrnál, s hétfőn d. e. a színházi pénztárnál.

A Tisza Kálmán tiszteletére hétfőn jul. 15-én d. u. 1 órák a színházban tartandó diszlokoma az aláírási iverk tegnap d. e. bocsátottak forgalomba. Ez iverk ugyan minden utcában háza-kiunt elfognak hordatni, azonban a község kényelmére való tekintetből még a következő helyeken lettek aláírási iverk letve: 1. a Polgári Casinóban, 2. a Polgári körben, 3. Telegdi K. Lajos, 4. Szepessy Antal, végül 5. Rott Lipót és Testvére csegléd-utcai üzleteikben. Egy teríték ára 2 frt 50 kr. Az aláírásiok f. hó 14-én aza vasárnap délben betognak rekesztetni. Felhívjuk tehát polgártársainkat, hogy vagy a háza-kiunt elhordott, vagy a fentemlített helyeken elhelyezett iverk aláírásaikat minél előbb, legkésőbb vasárnap délig megtenni sziveskedjenek. Ezuttal megemlítjük, hogy a színházban csupán 375 egyenre lehetett felteríteni s ennél több jegy ki nem fog adatni. — A ki tehát részt óhajt venni e nagy fontosságú diszlokomán, intézkedjék ideje korán a felől, hogy a jegy-beszerezéssel el ne késsek, mert magokra az idegenekre is legalább 100 jegyet kell számitani az eddigi jelentkezések szerint. Azt is tudatjuk a n. é. községgel, hogy a diszlokoma hétfőn d. u. **pontban 1 órák** veszi kezdetét, kéretnek tehát a résztvevők az ideje korán való megjelenésére, mert az ebed a legpontosabban meg fog 1 órák kezdetni.

Főtiszteletű Révész Balint ur ó ngát illetőleg több hirlap azon közlést tette, — mintha ő a bárdi választás kerületben a szabadelvű párt képviselőjelöltjeként léptetett volna fel. — E hirlap szemben a legjelentesebb forrásból vett értesítés folytán, ezennel kijelentjük, hogy az teljesen airtalan s a püspök, kinek fiatalabb korában elég tere nyílt volt a politikai szereplésre, — de arra akkor sem vállalkozott, erre ma bizonyára még kevésbé gondol.

Nyilvános köszönet. A debr. iparos ifjusági egyesület részére t. László Alajos ur az 1878. éven megjelent „Bolond Istók” című ércslap első felvői példányait volt szives ajándékozni. Kevés adományért fogadja az egyesület nyilvánított hála köszönetet. Debreczen, 1878. július 12. Juhász József egyetli könyvtárnok.

Műkedvelői előadás. Az önkéntes tü-oltó-egylet irant naponként több-több érdekeltség mutatkozik városunkban; így pl. mint értesülünk, jelenleg is azon buzgólkodik néhány derék iparos ifju, hogy egy műkedvelői előadást rendezze, annak jövedelmét az önk-

vétettek föl pl. a német nyelvből? Hasonlóit jegyzek meg a francia nyelvre is és még a magyarra is.

A földrajz tanításánál az első osztályban nem tartanám szükségtelennek a földrajz fogalmának s némi általános ismertetése előbocsátását.

Szerettem volna, ha tudomást ad az értesítés a felől is, hogy a térkép rajzoltatás miért nem eszközölték már az első s második osztályban?

A tanári kar 9 tanárból áll a hitoktatónk közül; ezek közül egy igazgató, 3 rendes tanár (köztük egy nem rendes tanári üzetéssel), 3 helyettes és a többi ideiglenes vagy melléktanár.

Hogy helyettes tanárok vannak, az ellen nincsen semmi kifogásom, — de úgy tudom, hogy a helyettes tanároknak ideje volna lenni a vizsgálat, mert több már két évvel (a kisbabai szokott időnél), hogy alkalmazva vannak.

A tanárok óra száma tökéletesen elég; feltűnő, hogy az igazgató (a kinek 2000 frt. fizetése van) csak 5 órát tanít! Az egyházközség példát vehet, hogy hány órát szajbon meg a főgymnasium állandó igazgatójának a tanításra. Az igazgató ebben a csonka intézetben taníthatna kétszer annyit is minden megértetés nélkül.

A tanulóira vonatkozó statisztikai adatokból fölemlitem, hogy az iskolai év elején a növendékek létszáma 121 volt; ezek közül 1 meghalt, 10 elmaradt, volt tehát összesen 110 tanuló. Vallásukra nézve: helv. hitv. 43; r. kath. 28, ágost. hitv. 7, izraelita 32. Ine a mint látjuk itt is tekintélyes a Mózes vallású ifjuság. A tanulók közül 101 haladó, 9 ismétlő.

Nem tartottam volna szükségtelennek és fölöslegesnek, ha a növendékekről az is közöltetett volna, hogy kik debreczeniek és kik vidékiek? Érdekes adat lett volna mindenesetre, mert megtudhatnánk, hogy vajon a gymnasium-e vagy a reáltanoda az, melyet a debreczeniek (természetesen aránylag) jobban pártolnak, s hogy mely vidékről jönnek leginkább a tanodába?

A tanulmányozás eredményét osztályonként feltűntető statisztikai tábláról azt látjuk, hogy a növendékek legkevesebb előhaladást a földrajzban tüntettek elő, mert a 110 közül legjobban osztályjegyzéket (jelest) csak 9 nyert, legtöbb eredményt a matematikában, a melyből 26 kaptott jelest.

Jutalmat 21 növendék nyert; ezek közül debreczeni f. u. csak 10. Egy debreczeni f. u. tanuló alapítványt élvezett.

Közöltetik két lapon az ajándéka kapott és vétel újan szerzett könyvek lajstroma. Midőn megvan jegyzve, hogy egyházközségünk sziveségéből a f. u. könyvtárt szabadon használhatja a reáltanoda tanárokra és növendékeire, nem tudom, miért kellett pénzen beszerezni pl. Carrarától „A büntető jogtudomány programját”? Hiszen elhiszem, hogy a tanár urak közül lehet egynek vagy másnak szüksége erre is valamikor, de már nem hiszem, hogy valamelyik reáliskolai növendék használná. A tanár pedig megszerezhetné vagy a könyvtárról, vagy máshelyűn s jobb volna az erre kiadott pénz a növendékek igényeinek megfelelő könyv beszerzésére fordítani.

A „folyót tanév története” című rovatban az olvasók előtt a lapokból már ismert adatok vannak; fölemlítjük azonban, hogy a könyvtár 124 műből áll.

Végül a jövő évre vonatkozó utasítások közöltetnek.

Ennyi a mit a füzetből magáról mondanom lehetett röviden. Nem tehetem le tollam még egy pár perczig, míg hozzá nem szóltam utoljára ahoz, hogy a feltüntetett eredmény után, vajlon van-e azoknak igaza, kik hibásnak állítják e tanoda tanítási rendszerét? En erre a füzetből épen nem jöttem rá. Sőt el kell ismernünk, hogy az a körülmények szerint kellő színvonalon áll, a mennyiben a tanterv az általi iskolák tantervével megegyezik betűről-betűre, a mennyiben az intézetben mind igen derék s jobbra a jövőre nézve sokat időgő fiatal, de már is tapasztalt egynek működés mint tanárok.

Ha elforgadjuk a tanoda a reáliskolák jelenlegi szervezetét, ha vakon alá merünk írni a temesvári föredtanoda egyik tanárának azon merész nézetét, hogy jelenleg a reáliskolák azok, melyek határozott fölényvel bírnak a gymnasiumok felett, akkor vissza kellene vonni cikkmem elején nyilvánított nézetemet. De miután csakélységem igen sok, itt el nem sorolható okokból fogva a reáliskolák szervezetét nem tartja kielégítőnek s mert nem tudja magával annak fölényt elismertetni, továbbra is inkább fenntartani véleményét, annyal is inkább, mert a helyi viszonyokat is kellő figyelembe veszi. Ha biztosíték nyujtatik a felől, hogy a debreczeni reáltanoda a város által s osztályvagy kiegészítetik, oly formán, hogy minden következő évben felállítatik a következő osztály, ha biztosíték nyujtatik a felől, hogy a szervezet minden alapsigényt kifog elgíteni, ha a tanoda felszerelése a kívánalmaknak megfelelő lesz; akkor örömmel veendem annak fenntartását, akkor elismerem annak czél-szerűségét, de a csonka reáliskola iránt rokonszenvet nem tudtam, nem tudok és nem fogok tudni soha sem érezni.

S—s.

kodik már nagy ember; akkor is inkább ezekhez forduljanak, ezeket keressek fel, s nem a neveltségességy tipikus egyedeit, mert amazok legalább ifju tüzellel s lelkesedéssel keblőkben a jövőé, míg ezek már csak arra valók, hogy jelen szereplésükkel szebb multjokat — ha t. i. bírnak ilyennel — kompromittálják.

Mi egyáltalában nem vagyunk báráitai egyesek tömeges felléptetésének, ám ha az eddigi taktika a jövő választásoknál is akarna érvényesülni, akkor pártunk azon részének, mely eddig sem volt valami nagyon meglegedve a budapesti czéh nagy-mestereinek taktikájukkal, vállvetett buzgalommal azon kellené működnie, hogy a debreczeni csegléd-vargautcai kerületéhez hasonló kijelölésektől tagadja meg solidaritását. Ne kompromittáljuk magunkat! A debreczeniek ezt Baldácsy protestáns alapítványai révén megtehetik (?) kompromissziók nélkül. — Az ország ugy is tudja már, mit tartson a debreczeni kalvinisták puritanizmusáról.

Vagy nincs igazunk? Ugyan kérem, legyenek szivesek nekünk megmondani: hány szavazatra számíthatna br. Baldácsy Antal Debreczen bármely kerületében, protestáns alapítványai nélkül?

Látják, önköt Debreczenben azt hálálják meg Baldácsynak, mi őt minden elfogulatlan ember előtt országszerte kompromittálná, ha ezen alapítványozási eszleten extravaganciáját is nem rónák fel egyéb hőbortjai hosszu rovására.

De ilyen az a debreczeni puritanizmus. Pudeálják magokat, bárki tanácsára tették!

Te mondád! Mi egyszerűen rá mondjuk az „ameu-t.”

S kérdjük Debreczen város polgáraitól, hogy van-e kedvük oly képviselőjelöltre adni szavazatukat, kit saját pártja „hőbortosa”-nak jellemez s felléptetésén elpudeálja magát!

Tessék ezt jól megfontolni. Mert ez nagyon tanulságos, nagyon nevezetes!

Választási mozgalmak. Budapestben is megalkották már a szavazatszedő küldöttségek s a választási helyek is ki vannak jelölve minden kerületre. A választások elhatározták, hogy a jelölt kérdésében nem határoznak addig, míg Tisza Kálmán Debreczen program-beszédét el nem mondja.

Nagy-Szombaton Emler Kornél utóból föleptek, megválasztásá az azonban nem lesz egyhangu, mert Slotta Györgyöt (szláv) is fel fogják léptetni, ki különben a szabadelvű párt hívének tartja magát. — **Baranyamegyében** Sikkóson dr. Antal és Vajda János a jelöltek.

Egerben Burik István jogtanárt léptetik föl. — **Jász-Berényben** Babics János fog egyhangul megválasztatni. — **Az enyingi** kerületben ismét Papp Gábor lesz a követ. — **A torozkói** kerületben a szabadelvű párt br. Jósika Gyulát jelölte ki képviselőnek. — **Aradmegyében** a választások aug. 8-án fognak megtartatni. — **A szerbek** is elhatározták, hogy fognak képviselőket választani, s ott hol a szerb választók immens kisebbségben vannak, az ellenzéki jelöltekre fognak szavazni.

Keleti ügyek.

(—) A nélkül, hogy a nagy reményeket költött berlini kongresszus működése a jelen alkalommal, midőn olvasóinknak annak befejezését tudatjuk — méltatni akarunk, egy nem csakély fontosságú hirre kívánjuk felhívni a közfigyelmet, mely azt adja tudtal, hogy midaz, mit az osztrák-magyar monarchia és az orosz birodalom közt fentálló baráti viszonyról hirszteltek — a laptalan, sőt monarchiánk szemben Oroszországgal, az európai török birtokok biztosítása czéljárásból épen oly szerződést kötött a törökökkel, mint Anglia az ázsiai birtokokra nézve. Ha ez tény — noha még csak hírek lehet venni, akkor igazolva van az nem csakély mérvű lehangoltság, mely a kongresszus utóbbi napjaiban, különösen az oroszok nagy utasztatlató volt. — Fölemlítjük még azt is, hogy a „Presse” azt állítja, miszerint Anglia és monarchiánk közt is szövetség van készülöben az új helyzet kibaszálhatására.

Az ily „kiváló incidensek” nagyon kiváló lehangoltságot méltán szűnek a kongresszus utolsó napján. Ma a szerződés néhány lényegtelen pontja olvastatik föl s aztán a résztvevők követek még ma és holnap hazafognak utazni.

A francia lapok élesen nyilatkoznak a kongresszus részvevőket ellen, kik szerintök nyomorúságosan viselkedtek magok. Neheztelnek Angliára, s nagymérvű zavarak bekövetkezését látják a helyzet ilyetén alakulásból, midőn ök „vizsgálatni fogják magokat a Marseillaisét énekelve!”

Másodszor azt sem lelt volna fölösleges tudatni, hogy kicsoda irásbeli munkákat készítettek a növendékek, miféle olvasmányok

Lapunk tegnapi számából térháy miatt kimaradt. Szerk.

Szerk.

Szerk.

Szerk.

Szerk.

Szerk.

Szerk.

kéntes tüzoltó-egylet alapítójának gyarapítására fordítsák. A műkedvelői előadás még e ho folyamán meg fog történni s az előadó darab Tóth Ede „Tolonez”-a leend. Addig is, míg az előadás helyét és idejét nyilvánosságra hoznánk, ajánljuk az ügyet városunk közönségének becses figyelmébe.

Köszönetnyilvánítás. Osztériam Ernőné urnó 2 kosár ribizlit, Hutfész Istváné urnó 12 teje tejet, Révész Bálinté urnó 6 naga 1 nagy tál befőtt gyümölcsöt küldtek az árvaház számára, fogadják szíveségükért az árvaház nevében hálás köszönetemet Kacs Kovácsné.

Nyiregyházan a mult jun. hó 29-én történt meg a lótenyésztési jutalom díjak kiosztása. Ez alkalommal nyertek: 1. Barzó János 6 éves anyakancza, s szópós csikója után 12 arany. 2. Marsalkó Géza 7 éves a. k. s szópós csikója után 10 arany. 3. Zoltán Ferencz 15 éves a. k. szópós csikója után 8 arany. 4. Szekeres János 8 éves a. k. s szópós csikója után 6 arany. 5. Debreczy József 8 éves a. k. s szópós csikója után 5 arany. 6. Nagy Károly 9 éves a. k. s szópós csikója után 5 arany. 7. Horváth János 3 éves kancza csikóját után nyertek: 1. Sztarek Ferencz 3 éves villágos deres 10 arany. 2. Herczeg János 3 éves setét pej 8 arany. 3. Zomborszky János 3 éves fekete szőrű 6 arany. 4. Krajcz János 3 éves pej szőrű 5 arany. 5. Végre János (3 éves hiánya miatt) 2 éves pej szőrű csikója után 5 aranyat Marsalkó G. nyert. A bírák: küldöttégek előtt: Zoltán Ferencz elnök, Zoltán János, Bay Bertalan, Krasznay Gábor, Nikelszky Lajos, Dobner m. kir. h. lovas százados, Ráth m. k. h. hadnagy, Jánosky János, Dankó István városi állatorvos, mint bírák tagok, s Windzor mentépel kapitány mint minisiteri kiküldött, Bilek, Katonai állat orvosból.

Beküldetett. Tisztelt szerkesztőség! Mivel az érszében becses lapjában „többségtől” történt felszólalás az illető városi közeg előtt tekintet nélkül maradt, és az elzáró két héttel összerongáltatott Posta- és Széchenyikertek közötti hid még most is áldozatra tárog, — nehogy azok, kiknek sikerült szekértörés nélkül az ezen hidat megelőző trágyadombokon szerencsésen átdöcögni,

végre a hidon lovaik lábát nagy valószínűséggel kitörni lássák, — figyelmeztetni óhajtuk a közönséget, hogy a mondtott országúton csak kellő óvatossággal hajtasson és különösen éjjel, egy a kocsit előtt járó és lámpával ellátandó kalauzt használni, a fogatok épségben tartása érdekében el ne mulasszon. Egy a „többségtől” közli.

Azon két randbeli győri ásványgyűjtemény átvételére melyet b. e. Szónyi Pál főisk. részére végrendeletileg hagyományozott, a főiskolai tanárkar részéről Kovács János és Gerecsi Kálmán tanárok lettek kiküldve s pár nap múlva utaznak fel a fővárosba. Megemlítjük, hogy ezen ásványgyűjtemények közül az egyik a helybeli református főiskolai muzeumban „Szónyi Pál hagyomány” címen fog elhelyeztetni — s azt ottan sem szaporítani, — sem kevesbiteni nem fogják, — hanem egy önálló gyűjteményt képezve érintetlenül marad. A másik az egyház kerületi elemi iskolák használatára fog bocsátatni.

Értesítés. Folyó hó 19., 20. és 21-én alulírott kir. adóhivatalnál, a hivatalos helyiségeknek évenként szokásos tisztogatása fog fogantatottatni s a hivatal ezen napokon zárva leend, miről a közönséget e lapok útján ezenel értesítjük. Debreczen, jul. 12. 1878. A kir. adóhivatal.

A debreczeni önkéntes tüzoltó egylet zenekara javára ma szombaton este 8 órakor Weichinger Károlynál a Hungáriában, 30 kr belépti-díj mellett — kedvező idő esetén — hangversenyt rendez, melyre a t. közönséget meghívja a zenebizottság.

Adoma a congressusról. Egy fiatal diploma hosszabban tárgyalott gr. Suwaloff. A gróf elfáradtan leült. „Nem kívánom frissítőt” — kérte a diplomata a gróftól. Suwaloff B-t és S-t kért. (Tudva levő dolog, hogy az angolok a betűkkel jelölik a „Brandt and Soda”-t, s e rövidítést használta a diplomata is.) „Ah! szót a fiatal diplomata, — ezen nagyon örvendek excellenciád Beskonsfield és Salisburyval akar értekezni?” „Nem” — mondá nevetve az orosz államférfi — „akkor már inkább kívánom Batumot és Soháit.”

A zalatnai vihar. Zalatanán jul. 3-án nagy vihar volt, mely remítő károkat okozott. A „M. Polgár”-nak írják: Ember emlékezet óta e vidéken nem dühöngött ilyen vihar. Valóságos orkán volt ez, mely az ozeán hullámai fölkorlácsolja az égig és darabokra szagatja az óriási árbócokat. Nyolc órakor jésztő csend állott be; a lég terhes és folyó volt, egyetlen szelöcske sem ingatta meg a fák levelet. Nincs borzasztóbb érzés, mint mikor a természetben az az jésztő némaság áll be; alig tart pár percig, de az a pár perc is nyomasztó, mer a természet mintegy kihaltnak látszik. — Az emberek ijedten néznek egymásra, mert elszorulni érzik a lélegzetet. — Pár perczel 8 óra után teljes erővel tört ki a vihar; alig 5 perc alatt 30—40 méter hosszú jegenyefákot csavart ki gyökereitől és dobta 5—6 ölnyi távolra. A piaczsori házaknak feledett a gerendázattal együtt felragadt a lége és teljes erővel dobta a harmadik, vagy negyedik utcába. De a mi minden képzeltet leültem, — az a görög nem egyesült templom s torony esete; az első széloharmra a magas torony, három (17 mázsa) haranggal, továbbá az egész templomfedelzet a gerendákkal együtt a római kátholikus sarkiterbe, tehát 10—15 ölnyre esett. A róm. kath. templom öles vaskeresztjét 3000 lépnyire találták meg. A város, melynek évenként igen nagy jövedelmi forrása a gyümölcs, e részben tönkre van téve; gyönyörü gyümölcsfák hevernek a földön elszáradva, összezuva. Iszonyú nagy látni az épen akkor haza érkező csordát. Az állat kétségbeesése iszonyú és tragikus; az ember tud segíteni magán, az állat nem. — Örjönve nyargaltak végig az utcákon, minduntalan behalathatva a már földön heverő házfedelekbe. Kevéssel 9 óra előtt állott el a vihar; az eső még késő éjfélig hullott, roppant károkat okozva, mert a fedeltelen lakásokat, kereskedéseket egészen megtöltötte vízzel. Szomorú volt nézni másnap reggel a várost! A kár mintegy 80000 frt.

Azalatnai vihar. Zalatanán jul. 3-án nagy vihar volt, mely remítő károkat okozott. A „M. Polgár”-nak írják: Ember emlékezet óta e vidéken nem dühöngött ilyen vihar. Valóságos orkán volt ez, mely az ozeán hullámai fölkorlácsolja az égig és darabokra szagatja az óriási árbócokat. Nyolc órakor jésztő csend állott be; a lég terhes és folyó volt, egyetlen szelöcske sem ingatta meg a fák levelet. Nincs borzasztóbb érzés, mint mikor a természetben az az jésztő némaság áll be; alig tart pár percig, de az a pár perc is nyomasztó, mer a természet mintegy kihaltnak látszik. — Az emberek ijedten néznek egymásra, mert elszorulni érzik a lélegzetet. — Pár perczel 8 óra után teljes erővel tört ki a vihar; alig 5 perc alatt 30—40 méter hosszú jegenyefákot csavart ki gyökereitől és dobta 5—6 ölnyi távolra. A piaczsori házaknak feledett a gerendázattal együtt felragadt a lége és teljes erővel dobta a harmadik, vagy negyedik utcába. De a mi minden képzeltet leültem, — az a görög nem egyesült templom s torony esete; az első széloharmra a magas torony, három (17 mázsa) haranggal, továbbá az egész templomfedelzet a gerendákkal együtt a római kátholikus sarkiterbe, tehát 10—15 ölnyre esett. A róm. kath. templom öles vaskeresztjét 3000 lépnyire találták meg. A város, melynek évenként igen nagy jövedelmi forrása a gyümölcs, e részben tönkre van téve; gyönyörü gyümölcsfák hevernek a földön elszáradva, összezuva. Iszonyú nagy látni az épen akkor haza érkező csordát. Az állat kétségbeesése iszonyú és tragikus; az ember tud segíteni magán, az állat nem. — Örjönve nyargaltak végig az utcákon, minduntalan behalathatva a már földön heverő házfedelekbe. Kevéssel 9 óra előtt állott el a vihar; az eső még késő éjfélig hullott, roppant károkat okozva, mert a fedeltelen lakásokat, kereskedéseket egészen megtöltötte vízzel. Szomorú volt nézni másnap reggel a várost! A kár mintegy 80000 frt.

Felölös szerkesztő: Szabó Antal.

Nyilttér.

Az első debreczeni árverésiintézetben

kedden, július 16-án, következő tárgyak lesznek elárverelendők: gyémánt és arany ékszerek, ezüst neműek, arany és ezüstórák, készült tájtipipák, revolverek, látszóvegek, férfi és női ruhák, bundák, kendők, csizmák, cipők, fehér-, asztal- és ágyneműek, 1 iparegyesületi részvény, egy fali óra, egy thea masina, egy bolti ávány, több másos és kereskedői jegyzőkönyv, stb.

Az elárverelendők tárgyak jegyzéke az árverést megelőző vasárnap s hétvégén bárki által megtekinthető.

Felkértem mindazok, kik tárgyaikat elárverelés végett beadni szándékoznak, hogy azt mielőg szerda estig tegyék, mert akkor ezen tárgyak a következő csütörtökön megjelenendő hirdetésben megemlíthetendek.

Uj Singer varrógépek. Holvay Gyula Debreczenben.

Mélyen tisztelt hölgyek!
Azon általános bizalom, melyvel árult varrógépeimre néve több éven keresztül megajándékozni méltóztattak, szives kötelességem teszi a tisztelt hölgyeket, kövekezőre figyelmeztetni. A különböző varrógépek, jobb és csekélyebb, tartós és könnyebben kezelhető vagy könnyebben romolható szerkezettel bírnak és a szerint fokoztatik becsük háztartásban. A hosszas tapasztalás és a varrógépekre tett és feljegyzett megelégedési nyilatkozatok azon meggyőződésre hoztak, hogy jelenleg az **Uj Singer**-féle varrógépek mint európai és így nem amerikai készítmények, leginkább felelnek meg a czélszerűség, csinoság, tartóság és olcsóságának. — Emíltet varrógépeknél, több nagylevelű önkéntes az alsó czérna felmótolása al-

kalmával a gépezetnek csak egy kerek jön mozgásba, míg a többieknél az egész gépezet működik és így a hamari kopásnak ki van téve; kezelesök könnyebb, járások zajtalanabb a többieknél, azonkívül pedig tetemesebben kevesebbe kerülnek, mint az eddigiek. Ezen kitűnő és olcsó varrógépeket, melyek nálam nagy választékban kaphatók, a tisztelt debreczeni és vidéki hölgyeknek becses figyelmükbe ajánlom és kegyes bizalmokat továbbra is részemre kérem.

Mély tisztelettel: Holvay Gyula,
a varrógépek foraktáranak tulajdonosa.

A hatóságilag engedélyezett s a legtisztábban kezelit Bárvárt Károly-féle

SÓS BORSZESZ

foraktára Debreczenben **Csanak József** kereskedésében van.

E sóborszesz a szegedi országos kiállításnál jeles versenyképességért érdemremmel lett kitüntetve, — különben kitűnő gyógyhatású rheuma, csúz, szaggatás, fagyás, fogfáj- és fülfájáldalmak, szemgyulladás s más számtalan betegségben sok ezer szenvedő által országosan elismertettet, sőt fogtisztító szerül is igen ajánlható, a menyiben a fogaknak fényt kölcsönöz, a foghúst erősbiti s a szájból minden kellemetlen szagot eltávolít.

Ára 1 nagy üvegnek 80 kr.
1 kis üvegnek 40 kr.

Nagyobb megrendelésnél jelentékeny árlengedés történik.

Óvás. Utánzások ellen az üvegek czimlapja a budapesti keresk kamaránál 1878. sz. a mint „védjegy” bekebelezetett.

Bárvárt Károly
Budapestben,
Nagymezőutca 48. sz.

H I R D E T E S E K.

Zászlók és jelvények!

Alólírottak van szerencsése tiszteletteljes tudatni, — miszerint a jelenlegi **képviselő választási** idényre tisztelet a leggyazdagabban felszerelte, és nála a legfinomabb s legdivszesebben felszerelt

választási lobogók

a kívánathoz képesti **nagy betűs felirattal, gyors elkészítés mellett jutányos árakon** eszközöltenek.

Megjegyzendő, hogy lobogóim nem mint a pesti-kereskedők által ajánlottak viz festékekkel készítvék, melyeket a legkisebb eső is megsemmisít, hanem ezen alkalomra beszerzett festékekkel nyomatnak, s nem egy, de mindkét oldalon egyformán olvashatók.

Becsés rendeléseiket levélben vagy személyesen elvárva vagyok teljes tisztelettel:

Swoboda József,
Debreczen, Széputca szegletén.

Árverési hirdetés.

Alulírt kiküldött végrehajtó a polg. tk. rdt 403. §-a értelmében ezenel közhírré teszi: hogy a debreczeni kir. járásbírósg 490/1878 számú végzése által Pá v a y L a j o s ellen, id. V e s z p r é m y L á s z l ó részére 600 frt: kövelelés végett eirendelt biztosítási végrehajtás folytán bíróság lefoglalt, s 920 frtra becsült szarvasmarhák, lovak, sertések s vasas szekérből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladandók, minek a helyszínen, vagyis a baromvásártéren leendő eszközölésére — határidővel 1878. évi július hó 30-ik napjának délelőtti 9 óráig tüzetett ki, melyhez a venni szándékozoz ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érdeklétt ingóságok emez árverésen, a polg. tk. rdt. 406. §-a szerint, szükség esetében becsáron alul is eladhatni fognak.

Kelt Debreczenben, 1878. ik év. jul. 10-én.

Váradí Imre

kiküldött bíróságí végrehajtó.

Hirdetés.

Homeopatha orvos

Dr. KLAR VINCZE

orvos-tudor, szülész-műtő,

rendel naponta: reggel 7—9-ig, délután 3—5 óráig.

Szegényeknek ingyen.

Lakása Batthyányi-utca, Czégely-féle házban, 2158. szám alatt.

(231) 1—4

Hirdetmény.

A lótenyésztés emelésére alakult részvénytársaság által a tenyésztő- és vevő-közönség tudomására hozatik, — miszerint társaságunk a győri szeptember 8—10. vasárkor, egy a debreczeni október 6—8. vasárkor lokálitást rendez és díjjal kitűz a vásárra hozott legszebb pár kocsióra, melyek 4—7 év között vannak:

Győrben első díj 25 drb, 2-ik 15 drb, 3-ik 10 drb, 4-ik díj 5 drb aranyat.

Debreczenben 1-ső díj 20 darab, 2-ik 10 darab, 3-ik 6 drb, 4-ik díj 4 darab aranyat.

Ugyanakkor kettős fogatú ügő versenyre díjjal kitűz:

Győrben 1-ső díj 40 drb, 2-ik díj 10 drb aranyat, 3-ik díj kettős tetel.

Debreczenben 1-ső díj 30 drb, 2-ik díj 10 drb aranyat, 3-ik díj kettős tetel.

Ugyanezen vásárokon fogatok, lovak s ezekhez tartozó iparcsikkok, mint nyerenyítárgyakból álló, a m. kir. miniszterium által engedélyezett, a magyarországi lótenyésztés emelésére irányzott sorsjátékot rendez, melynek Győrben, egy Debreczenben külön-külön 20 darab értékes szép nyerenyítárgya lesz.

1-ső ny-tárgy egy teljesen felszerelt szép négyes fogat. 2-ik „ egy teljesen felszerelt szép kettős fogat. 3-ik „ egy felszerelt igás fogat. 4-ik „ egy szép párpa nyereggel,

továbbá több egyes lovak, pony 3, 2 és 1 éves csikók és lóhoz tartozó szép iparcsikkok.

A nyerenyítárgyak a vásár alkalmával lesznek a közönségnek bemutatva. A nyerenyítárgy azonnal átvehető s a ki megtartani nem kívánja, a társaság az eladást lehető magas áron eszközölni fogja.

Sorsjegyek kaphatók Győrben Jerly Antal nagykereskedő urnál, Debreczenben az ipar- és kereskedelmi banknál, Budapestben a társaság hivatalos helyiségeiben, nemzeti színház-berház, 1-ső emelet.

Egy sorsjegy ára 1 frt.
Budapest, 1878. jun. 21.

Az igazgatóság.

(220) 3—3

A tavaszi idényre SZEPESSY ANTAL

norinbergi és diszáru kereskedésében

érkeztek:

Kalapok férfi és gyermekek részére, minden faj és alakban.

Napernyők tavaszi és nyári idényre eredeti bécsi gyári árban.

Úti czikkek: kofferek, bőröndök, táskák, uti szekrények, kartáskák.

Esernyők, férfi napernyők, nyak-kötők, divatos pálcák, madár-kalitkák, Wischin-féle szobapadlat viasz-máz.

Tavaszi legyezők, legyező zsinórók, prágai keztyűk, gumi labdák, bécsi szoba-padlat fénymáz (Lack.)

Függöny díszítmények: ablak-párkány függöny karok, — rózsák, — görfüggönyök és felhuzó csigák.

Lovagszerszámok: nyergek, kantárok, zabolák, ugrószíjak, kengyelvas és szíjj lovagvesszők, agarász-ostor, izasztó.

Adler-féle tájtipipák raktára, — szivar szípkák, török csibukok, száraz stb.

Chinazüst alpacca háztartási czikkek raktára: asztali és gyümölcs kések, zseb-, oltó- és metsző-kések.

Zsobóki márvány: virág oszlopok, öblönyök, virág-edények, asztalok, gyufa-, hamu-, fogvájó- és fidi-bus tartók stb.

GAZDASSZONYOKNAK!

Valamennyi kávépótszer közt a **Franck-kávé** (Frank Henrik fiaitálalmánya Ludwigsburgenban) nagyszerűen jó íze és gazdag tápanyag tartalma miatt a legkeresettebb. — Hogy a közkedveltségű és mindenütt keresett

FRANCK-KÁVÉNAK ártsanak, sok gyáros különféle készítményű silány kotyalékokat a hírneves Franck kávé cím alatt vásárra hoz; mi több, sokan közülök az egész czéget: „HEINRICH FRANCK SÖHNE in LUDWIGSBURG, a következő 6 gyár tulajdonosa: Ludwigsburgen (2 gyár), Rieth, Bretten, Meimshelm és Grossgartachban” utánnyomják és a silány árukra ragasztják.

Miért? — hogy a vevőket csalják!
Énnelfogva: Elővigyázat a vásárlásnál!
A valódi Franck-kávé feltalálói és gyártói kénszerítve vannak tehát ládacsúkjuk és a hatóságilag letéményezett védjegyeket hoz és csomagjaikhoz az aláírást:

Heinrich Franck Söhne
odanyomatni és a t. gazdasszonyokat kémi, hogy ezen jegyekre szigoruan vigyázzanak, hogy így a valódit a hamisítottól utanzott-tól megkülönböztetni bírják. — Az ország valamennyi jobb nevű fúszkereskedésében kapható a VALÓDI FRANCK-KÁVÉ, ellátva a felebb idézett védjeggyel és aláírással.

(10)

Finom tisztított (Pilé) cukor, gyümölcs befőzéshez, papir nélkül, 100 kiló 46 forint, angol hártya papir és finom zsineget üveg lekötéshez

ajánl **Geréby Fülöp.**

Kiadja és nyomatja Kutas! I. Debreczenben, 1878.

Legujabb divatu férfi és
KRAICZ GYULA
(ORMÓS FERENCZ)
norinbergi és diszáru fióküzlete Bécsből
Debreczenben, a főpiacson, Scheer Bernát ur házában, a Bika szállóval szemben
Ajánlja dusan berendezett raktárát:
Vadászati és védő czikkek: Percusion, Lefauchaux, Lancaster és Flóbert fegyverek, töltények, tölténytáskák és övek, revolverek, pisztolyok, hozzávaló töltények és táskák.
Lovaglásra: angol disznóbőr nyergek, kantárok, izasztók, zabolák, kengyelvasok, sarkantyúk, lovagló vesszők, botok és ostorok, valódi angol nyeregszappan.
Utazáshoz: bőr, vászon és fa öndők, táskák, tolelthez berendezett cassettek és táskák, Plaid szíjak, gumi kúpenyegek.
Háztartáshoz: asztalkések, fa, csont, szaru, alpacca, és alpacca ezüst nyéllel, britaniaérez, pakfong, alpacca és alpacca ezüst kanalak, ezüst, olaj és vajtartók, ezükróvágek és szelencék, theafőzők, kannák, kávéfőző gépek, kávéőrölők, gyorsforralók, hűsvágó és kolbászesináló gépek, fa, pléh, britania érez- és alpacca-tálcák, asztali gyertyatartók, réz, vas, bronz, britania, érez, pakfong, alpacca, és alpacca ezüstből, R. Dittmar-féle asztali és függő petroleum lámpák, madárkalitczkák, virágasztalok, sodaviz-gépek.
Toilelthez: fésűk, fog, köröm, haj és ruhakéfék, szappanok, fogpép és porok, valódi kölniviz és illatszerek.
Báti legyezők, ékszerok, virágoskor-tartók, legyező-zsinórók. Különbféle diszáru vas, bronz, fa, porcellán, maché és bőrből.
Optikai czikkek: orrcsüptők, szemüvegek, Lorgnettek, táv és színházi látszóvegek, barometrum, hémvärők, szosz, czukor, bor, sör, ezetmérők, vízmértékek.
Férfi és gyermek kalapok és szipkák, keztyűk, esernyők, sétatötok, tejtők pipák szivar szípkák, zsebkések, pénz és szivartárczak, dohányvágó gépek. — Gyermek játékok.
Szodaviz-gépek 8¹/₂ forinttól 20 forintig.
gyermek kalapok nagy választékban.

Laptulajdonos Molnar György.